

Een update van In Europa is hard nodig, volgens Geert Mak

Geert Mak
Foto ANP

Theater Rotterdam enceneert het vervolg op Maks historische bestseller.

Geert Mak komt met een vervolg op zijn boek *In Europa*. Deze zomer schrijft hij een korte epiloog die zal fungeren als theatertekst en de opmaat vormt voor een nieuw boek als aanvulling op zijn historische bestseller uit 2004. Mak had al langer de behoefte *In Europa* te actualiseren; in 2007 verscheen al een herziene versie met een actueel nawoord. De theatertekst schrijft hij nu op verzoek van regisseur Johan Simons, die *In Europa* zal enceneren bij de start van Theater Rotterdam als nieuw stadsgezelschap in september. Het stuk zal worden voorgedragen door onder anderen Pierre Bokma, Jacob Derwig en Elsie de Brauw.

De aanvulling is hoognodig, aldus Mak. 'In Europa eindigt in 1999, toen in heel Europa een triomfalistische sfeer hing. Dat optimisme van rond de eeuwwisseling is nu verdwenen. Het stormt rond het scheepje Europa. Over de tussenliggende periode wil ik het nu hebben. Wat is er gebeurd? Wat hebben we wel en niet gezien?'

Mak wil in elk geval aandacht besteden aan Oost-Europa en Rusland. 'Toen West-Europa nog in een juichstemming was, beleefden de landen in het Oostblok een kapitalistische shock. Voor veel mensen daar waren de bejubelde jaren negentig een traumatische tijd.' Ook de Verenigde Staten komen aan bod. 'Met die sympathieke democraat Bill Clinton, die wel de weg voorbereidde voor de bankencrisis.' En het zal gaan over Noord- versus Zuid-Europa, met Griekenland en de vluchtelingencrisis.

Johan Simons enceneerde *In Europa* eerder bij gezelschappen in München en Gent. Daar vulde hij Maks tekst aan met regionale historische en literaire bronnen. 'Zo kun je een plek beter plaatsen in de grote Europese historische ontwikkelingen.' Dit wil hij in Rotterdam opnieuw doen. 'Henk Hofland heeft bijvoorbeeld een prachtig verhaal geschreven over het bombardement op Rotterdam en hoe hij als kind op de puinhopen speelde. Dat moet erin. We kunnen niet om Vaandrager heen, 'de reus van Rotterdam', en ik zou er ook graag teksten van Jules Deelder in willen. Deelder kan fantastisch over jazz schrijven, en Rotterdam is natuurlijk bij uitstek een jazzstad.'

Net als eerder in München komt er muziek bij van 20ste-eeuwse componisten als Schönberg, Ligeti en Stockhausen, zegt Simons, maar zeker ook jazz, en misschien zelfs pop, gespeeld door musici van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. De voordracht van *In Europa* begint op 7 september en wordt over een aantal avonden verspreid. Mak is verheugd dat Johan Simons ook zijn nieuwste tekst zal enceneren. 'Ik heb steeds fantastisch samengewerkt met Johan. Hij heeft het lef om naar de sterren te reiken en zijn werk is een feilloze thermometer van de tijd.'

Het eerste seizoen van Theater Rotterdam omvat verder de producties *Cosmopolis* ook in regie

van Simons, *Revolutionary Road* in regie van Erik Whien, en *Superleuk* maar voortaan zonder mij van Wunderbaum, naar het boek van David Foster Wallace, dat in juni in première gaat op festival Theater der Welt in Hamburg.

Herien Wensink

theater